

Until he processes them for its purpose

עד שיעבדם לשמן –

OVERVIEW

The **ברייתא** cited the view of **רשב"ג** than even the hides of **טהורות** must be processed **לשמן** in order to be able to write **סת"ם** on them.

כרבן שמעון בן גמליאל קיימא לן דבעי עיבוד לשמה כדמוכח בהנזקין (לקמן דף נד, ב) -

We establish the ruling like **רשב"ג** that the hides must be processed **לשמה**, as is evident in **הנזקין**, where it states -

דההוא דאתא לקמיה דרבי אבהו אמר ליה ספר תורה שכתבתי גיילין שלו לא עבדתים לשמן -
That there was that person who came before ר"א and said to him; 'I did not process **לשמה** the parchment on which I have written a ס"ת' -

ומסיק¹ דנאמן אתה להפסיד שכרך ואין אתה נאמן להפסיד ספר תורה -
And the גמרא concludes there that ר"א told him, 'you are believed to lose your payment, but you are not believed to ruin the ס"ת' -

anticipates a difficulty:

והא דאיפליגו אביי ורבא בפרק נגמר הדין (סנהדרין דף מח, ב) בהזמנה אי מילתא היא² -
And regarding the dispute between אביי ורבא in הדין נגמר, whether 'preparation' is significant, or not -

ומוקי התם פלוגתייהו בפלוגתא דרבן שמעון בן גמליאל ורבנן -
And the גמרא there established that the dispute between אביי ורבא is dependent on the dispute between **רשב"ג** ורבנן regarding **לשמה**; the explanation there -

לא כמו שפירש שם בקונטרס דאביי דאמר מילתא היא כרבן שמעון בן גמליאל -
Is not like הזמנה מילתא היא אביי who maintains it there that **רש"י** explained it according to **רשב"ג** -

דבעי עיבוד לשמן³ -

Who requires **עיבוד לשמן** -

דאם כן קשיא הלכתא אהלכתא דקיימא לן כרבא לגבי אביי⁴ בר מיע"ל קג"ס -

¹ In our גמרא the text reads ס"ת נאמן להפסיד אתה נאמן להפסיד שכרך. In any event it is evident from that גמרא that if the parchment was not processed **לשמה**, the ס"ת would be פסול, like **רשב"ג**.

² The dispute (on מז, ב) is in a case where one wove shrouds for a deceased person (but it was not placed on him yet), according to אביי it is אסור בהנאה (as if the מת wore it already) since הזמנה (setting it aside, preparing it) is significant; however רבא maintains it is מותר בהנאה since הזמנה לאו מילתא היא.

³ **רש"י** explains that אביי who maintains מילתא היא, meaning that the preparation is significant, will agree with **רשב"ג** that preparing the hide, which is like a הזמנה, must be taken as seriously as the act of the writing itself, so just like the writing must be **לשמה** the same with the עיבוד (הזמנה) that it too needs to be done **לשמה**. However רבא who maintains that מילתא היא for it is insignificant, therefore the עיבוד, which is merely a הזמנה, does not require that it be done **לשמה**.

For if indeed it would be as רש"י interprets it there would be a contradiction from one ruling on another ruling, for we always follow רבא against אב"י except for their disputes in יע"ל קג"ם⁵ and we also rule like רשב"ג –

אב"י ורבא בפלוגתא דרשב"ג ורבנן offers his explanation of תוספות

אלא מפרש רבינו תם דאב"י כרבנן דלא בעי עיבוד לשמן דסגי בשאר הזמנות -

Rather, explains the ר"ת that אב"י follows the רבנן, who do not require עיבוד לשמן, for the other preparation are sufficient to make it שמתקנין הקלפים ומשרטטין אותם לשמן כיון דהזמנה מילתא היא⁶ -

For we prepare the parchment and score it לשמן, that is sufficient since הזמנה - מילתא היא -

ורבא כרבן שמעון בן גמליאל דבעי עיבוד לשמן ולא הזמנה מועטת⁷ -

However רבא follows רשב"ג who requires a total עיבוד לשמן, but not a minimal preparing since הזמנה לאו מילתא היא.

תוספות anticipates an additional difficulty:

ואף על גב דאמרין בהתכלת (מנחות דף מב, ב) דרב כרבנן ושמואל כרבן שמעון בן גמליאל -
And even though the רב is according to the רבנן (who do not require עיבוד לשמן) and שמואל is according to רשב"ג (who requires עיבוד לשמן) -

והלכתא כרב באיסורי⁸ -

And we know that the ruling is like רב in איסור laws against שמואל. Seemingly we have here a situation of (כרב) אהלכתא (כרשב"ג)!

תוספות responds:

הכא הלכתא כשמואל -

Here, regarding the laws of עיבוד לשמן, the ruling is like שמואל, not like רב –

תוספות anticipates a difficulty:

ואף על גב דאמר ליה התם אב"י לרב שמואל בר יהודה האי תכלתא היכי צבעיתו לה -

⁴ According to רש"י if רבא follows the רבנן and argues with רשב"ג, we have a contradiction, on one hand the הלכה is like רבא (who agrees with the רבנן and argues with רשב"ג) that הזמנה לאו מילתא היא, and on the other hand we follow רשב"ג (that [seemingly] היא הזמנה מילתא היא)!

⁵ יע"ל קג"ם is the סימן for the (only) six הלכות, where the ruling is like אב"י against רבא. See 'Thinking it over'.

⁶ Since we maintain הזמנה מילתא היא, so any type of preparation לשמה such as תיקון הקלפים (cutting them to size) is significant enough to consider that the קלף was made לשמה.

⁷ רבא maintains הזמנה לא מילתא היא, it is insignificant, therefore merely preparing the קלף does not make it לשמה, rather there is a requirement that the entire processing of the קלף, needs to be לשמה, for עיבוד is more significant than merely תיקון הקלף ושרטוט.

⁸ עיבוד לשמן is not a monetary issue but rather an איסור issue. See 'Thinking it over'.

And even though that אביי there said to רשב"י, 'how do you dye the תכלת' -

אמר ליה מייתי לן דם חלזון וסמנים ורמינן לה ביורה ושקלינן פורתא בביעתא -

answered him, 'we bring the blood of the חלזון and herbs (for dying) and we place it in a pot, and boil it, and we take some of the dye in an egg shell -

וטעמינן לה באודרא ושדינן לה היא ביעתא וקלינן להאי אודרא בנורא⁹ -

And we test it by dyeing a piece of wool and we throw away that egg with the dye that is inside it and we burn the wool in fire -

משמע דבעינן צביעה לשמן¹⁰ -

It is apparent that we require that the dyeing of תכלת be לשמן -

תוספות responds:

צריך לומר דאביי לא קיבלה דאיהו לא בעי לא עיבוד ולא טוייה ולא צביעה לשמן:

It will be necessary to say that אביי did not accept what רשב"י told him about making תכלת, for according to אביי there is no requirement of לשמה neither by עיבוד of the hides, nor by spinning of ציצית, and not by dyeing of תכלת.

SUMMARY

rules that the הלכה is like רשב"ג that we require לשמה (and it is in accordance with רבא who maintains היא מילתא).

THINKING IT OVER

had two contradictions of אהילכתא; one concerning רבא,¹¹ and the other concerning רב.¹² Regarding the רבא contradiction, תוספות remained adamant that the הלכה is like רבא (and not like אביי), however regarding the רב contradiction תוספות simply said that here the הלכה is not like רב, contrary to the rule of הלכתא כרב באיסורי. Why the difference in these two cases?

⁹ The little dye in the egg and the wool were used for testing whether the dye takes well, therefore we cannot use them for תכלת, since the wool was not dyed תכלת לשם, but only for testing purposes. This proves that צביעה לתכלת must be לשמה.

¹⁰ The גמרא there states explicitly regarding this story that ש"מ בעינן צביעה לשמן. However תוספות concluded previously that אביי agrees with the רבנן that we do not require עיבוד (or צביעה) to be לשמן!

¹¹ See footnote # 5.

¹² See footnote # 8.